Dosarul:nr.2a-1676/24 Judecător: Suruceanu Valentina
2-23052461-02-2a-22042024

**D E C I Z I E**

25 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

Grefierul Iaz Adelina

examinând în ședința publică apelul declarat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva" și de apelantul H***** N*****, în cauza civilă la cerere de chemare în judecată lui H***** N***** împotriva Agenției „Moldsilva" Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva", intervenient accesoriu Jariuc Olga privind anularea dispoziției de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral, împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

**c o n s t a t ă:**

La data 10 aprilie 2023, H***** N***** a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Agenției „Moldsilva" Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva" privind restabilirea la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a fost angajat în funcție de pădurar prin ordinul din 13.10.1983 la o.s. ***** în cadrul Î.S. „Hîncești-Silva" și a activat până la 08.02.2023 când a fost eliberat din funcție în baza ordinului nr. 41 din 08.02.2023, emis de către Î.S „Hîncești-Silva", pentru încălcarea gravă al obligațiunilor de funcție la pază și protecția fondului forestier cu cauzarea prejudiciului material care depășește cinci salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2022 în sumă de 166352,39 lei. Prin ordin s-a dispus aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concedierea din funcția de pădurar a cantonului 1 o.s. *****, având ca bază dispozițiile art. 81 alin.(1) lit. b), art. 86 alin.(1) lit. p) în coroborare cu art. 211/1 lit.

h) și art. 86 alin.(1) lit. j), art. 206 alin.(1) lit. d) Codul muncii. Pentru emiterea ordinului de concediere angajatorul a reținut actele de revizie nr. 426-425 din 15-16.09.2023

și procesul-verbal nr. 022636 din 14.09.2022 întocmit pe numele lui Munteanu Dionisie. La emiterea ordinului de concediere pârâtul a reținut rezultatele anchetei de serviciu dispuse la data de 24.01.2023 prin ordinul nr. 24. Lucrările CD au fost prelungite prin ordinul nr. 31 din 30.01.2023 pînă la data de 06.02.2023. Consideră ordinul de concediere ilegal, la emiterea acestuia nu a fost respectată procedura de adoptare, ordinul nu conține motivele certe de concediere, fiind lipsit de suport probant.

Cere reclamantul, anularea ordinului nr. 41 din 08 februarie 2023 emis de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești Silva” privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere a pădurarului cantonului nr. 1 o.s. ***** H***** N*****; restabilirea lui H***** N***** în funcție cu încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 lei.

Potrivit fișei de repartizare, la data de 10 aprilie 2023 cauza respectivă a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Ion Dadu.

La data de 09.10.2023 prin intermediul Secției de Evidență și Documentare Procesuală Hîncești, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești Silva” a depus în instanța de judecată referință la cererea înaintată de reclamant.

În argumentarea referinței, pârâtul a indicat că, consideră cererea pasibilă de respingere ca fiind neîntemeiată legal. Conform ordinului nr. 252 c din 09.08.2010 H***** N***** a fost angajat la Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești Silva” o.s. ***** în funcția de pădurar cant. 1. În baza contractului cu privire la răspunderea materială deplină nr. 170 din 07.12.2010 H***** N***** a semnat atitudinea gospodărească față de valorile transmise și măsurile de prevenire a prejudiciului. La data de 07.12.2010 angajatorul a încheiat contract individual de muncă mr. 138 cu H***** N***** care la p.7 atribuțiile funcției este menționat:” pădurarul este persoana responsabilă de paza fondurilor forestier și cinegetic a cantonului și a bunurilor materiale încredințate pentru păstrare din canton” și la data de 08.01.2019 a fost suplinit cu Acord suplimentar la p.7: Atribuțiile funcției”. Conform ordinului din 2018 nr. 49 H***** N***** ca pădurar cantonul 1 o.s. ***** i-a fost atribuit teren din fondul forestier de Stat cu o suprafață de 350.3ha pentru paza și protecție. La data de 08.09.2022 la angajator a parvenit demersul șefului o.s. ***** au fost depistate cioate și solicită o comisie, la care tot la data de 08.09.2023 prin ordinul nr. 188 ”Cu privire la efectuarea reviziei inopinate în cant.1 o.s. *****” s-a petrecut revizia inopinată de comisia formată din 5 membri – specialiști ai întreprinderii și cu atragerea reprezentanților de la IPM Hîncești (scrisoare nr. 594 din 08.09.2023). La data de 14.09.2022 cu nr. 2092 a fost înregistrată Actul de inspectare nr. 021102 al IPM Hîncești cu anexă a două procese verbale contravenționale cu nr. 021102 din 14.09.2023 pe H***** N*****, pădurar cant. 1 pe art. 122 alin.4 Cod contravențional cu aplicarea amenzii cu aplicarea amenzii în valoare de 150 unități convenționale, care a fost achitată de H***** N***** la data de 14.09.2023, conform ordinului de încasare nr. P58L-A200 și cu nu 022632 din 14.09.2023 pe Munteanu Dionisie, care a fost recunoscut în baza art. 122 alin.(1) Cod contravențional, care a tăiat din pădure 202 arbori. La data de 19.09.2022 la Angajator a fost înregistrate actele de revizie nr. 2106 din 15.09.2022 și 16.09.2022 au fost bătute cu ciocanul silvic TI 042 ca tăieri ilicite la 169 cioate, în cantonul nr. 1 gestionar de fondul forestier pădurar H***** N*****, unde au fost depistate tăieri ilicite a unui număr d1 169 arbori, cu un volum total de tăieri ilicite de 137.006m3 , prejudiciu cauzat/calculat conform prevederilor Codului silvic anexa nr. 1 este 36462.60 lei, iar costul masei lenoase extrasă în urma tăierilor ilicite este de 129889,79 lei,

astfel cuantumului prejudiciului pentru masa lemnoasă tăiată ilicit este de 166352,39 lei. Actele de revizie au fost întocmite în prezența lui H***** N*****, care la data de 19.09.2023 dă explicații ”că au fost furate, au fost făcute în anii 2021-2022, dar nu lea văzut în timpul controlului, dar sunt de acord că n-am păzit pădurea”, dar în momentul controlului nimeni nu s-a luat de cunoștință că H***** N***** conform ordinului nr. 213P se afla în aceasta, fiindcă H***** N***** pădurea și producția lemnoasă nu a dat-o în primire, tot el avea grija asupra pazei. Controlul a continuat, cu acordul lui H***** N*****, dar și prezența maistrului silvic a fost obligatorie după instrucție. Actele de revizie cu nr. 2106 din 15.09.2022 și 16.09.2022 au fost efectuate conform instrucției privind efectuarea reviziilor și controlului operativ în fondul forestier proprietate publică a statului, aprobată prin ordinul a ”Moldsilva” nr. 159 din 30.05.2016 ( cu modificări anul 2020) de specialiștii numiți, delegați și chiar împuterniciți conform obligațiunilor funcționale ca specialiști în domeniul silvic. Începând cu data de 27.09.2023 H***** N***** pleacă pe buletin de boală până la data de 21.01.2023, în pofida faptului că la data de 20.10.2022 a fost citat Balan N***** maistru pădurar și H***** N***** să dea declarații.

H***** N***** depune obligațiunea înregistrării cu nr. 2117 că este de acord să achite prejudiciul adus întreprinderii pentru că n-a păzit pădurea. Reieșind din rezultatele controlului efectuat inopinat de grupul de lucru din 15-16.09.2023, calității nesatisfăcătoare a procesului de gestionare și de exploatare a masei lemnoase din cantonul de pază nr. 1 o.s. ***** privind tăieri ilicite în fondul forestier perioada aflării pe buletin de boală a lui H***** N*****, prin ordinul nr. 24 din 24.01.2023 a fost organizată ancheta de serviciu, conform art. 208 alin.(2) din Codul muncii și pădurarului cantonului de pază nr.1 H***** N***** i-au fost explicate drepturile de a-și explica atitudinea și probele justificative pe care le consideră necesare în timpul anchetei de serviciu, pe faptul pazei și protecției fondului forestier gestionat de el , adus la cunoștința lui H***** N***** contra semnătură.

Cu rezultatele actelor de revizie H***** N***** a luat cunoștință la data de 15-16.09.2022, ca urmare a avut dreptul să-l conteste timp de 3 luni în judecată, însă nu a făcut acest fapt. Actele de revizie denotă încălcarea gravă a obligațiunilor de funcție salariatului H***** N***** la paza și protecția fondului forestier. H***** N***** în funcția sa de pădurar, era obligat să păzească pădurea și nu era posibil ca cineva să taie arbori în cantități mari (din lămurirea lui Munteanu Dionisie din 14.09.2023 către IPM Hîncești) și păduratul fiind locuitor al *****, locuiește chiar în marginea pădurii unde s-au tăiat copacii, să nu știe, să nu fi văzut careva mașini cu lemne, urme de transporturi la toate reviziile. În procesul activității comisiei de anchetă, care la data de 26.01.2023 s-a deplasat la fața locului în parcela nr. 1 o.s. *****, în prezența pădurarului H***** N***** (care motiva că cioatele sunt vechi), Solonaru Anatolie, maistrului pădurar Balan N***** care au constatat posibil 6 cioate cu diametru între 24050 cm specie stejar(care au fost marcate cu marca TI 042, înscrise și actele de revizie din 15-16.09.2023), dar restul nu era posibil, deoarece era greu de găsit în pădure, iar cioatele au fost tăiate din rădăcină, din pământ, acoperite cu frunză, și în zilele de 24-26 a căzut zăpada de 3-5 cm.

Remarcă faptul că pădurarul cant.1 H***** N***** din data de 22.08.2022 a plecat în concediu ordinar, conform ordinului nr. 213P din 18.08.2022 până la data de 28.09.2022, predând sectorul de pădure pădurarului Solonaru Anatolie (conform actului de predare primire cu nr. 386 din 22.08.2022), în care n-au fost indicate careva cioate existente, actul a fost completat formal, dar la data de 15-16.09.2022, H***** N***** a fost anunțat de

comisia formată, în urma tăierilor ilicite depistate de contravenientul Munteanu Dionisie, să participe la revizia inopinată în sectorul gestionat de el, la ce el văzând locul tăierii ilicite, cioatele tăiate a motivat că se simte rău și a plecat la spital. S-a aflat pe buletin de boală până la data de 22.01.2023, numai pe 24.01.2023 după masă, șeful de ocol Bozienu Munteanu Alexei a aflat că, H***** N***** a revenit la muncă, deoarece a prezentat certificatul medical.

Menționează faptul că atât pădurarul H***** N***** cît și cum a fost constatat de specialiștii întreprinderii cioatele au fost făcute pe perioada anului 2022, în pofida faptului actului de primire-predare a fondului forestier de H***** N***** către Solonaru Anatolie din 22.08.2022 și alte acte de revizie nr. 390 din 25.08.2022, nr. 306 din 24.06.2022, nr. 269 din 27.05.2022, nr. 230 din 29.04.2022, nr. 28 din 21.02.2022, nr. 028 din 05.04.2022, nr. 386 din 22.08.2022, nu sunt arătate nici o cioată. Angajatorul a luat lămurire de la Solonaru Anatolie, Balan N***** și H***** N*****, care au explicat că sectorul de pădure transmis pe perioada concediului ordinar a lui H***** N***** a fost transmis formal, au trecut hotarul satului Sărata Mereșeni, liniile parcelare, dar nu au depistat tăieri ilicite n-au ajuns cu controlul. La data de 06.02.2023 a fost înregistrat procesul-verbal privind desfășurarea procedurii cercetării disciplinare prealabile al comisiei de anchetă, unde au fost cercetate toate actele, documentele acumulate, s-a luat lămurire scrise, verbale în procesul-verbal de la pădurarul H***** N*****, maistru pădurar Balan N*****, Solonaru Anatolie, procesul-verbal al comisiei de anchetă din 02.02.2022, unde au fost invitați și reprezentanții IPM Hîncești Moraru Vasile, Rotaru Tudor, Albert Darii, care au prezența documente că pe perioada când H***** N***** era în concediu, el gestiona sectorul de pădure (eliberând masă lemnoasă) și membrii comisiei de anchetă au venit cu propunerea (vechimea în muncă, vârsta aproape de pensionare), ca pădurarul cant.1 H***** N***** să-i fie aplicată sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră, conform art. 206 alin.(1) lit. c) Codul muncii, cu propunerea transferului ca muncitor, dar deoarece angajatorul nu poate tolera neglijența, paza insuficientă totală din partea pădurarului cant.1 ***** H***** N*****, a fost înaintată notificarea către Comitetul sindical al Întreprinderii pentru solicitarea opiniei consultative la aplicarea sancțiunii disciplinare conform art. 206 alin.(1) lit. d) Codul muncii (art. 86 alin.(1) lit. p) în coroborare cu art. 201/1 lit. H) Codul muncii și art. 86 alin.(1) lit. j) Codul muncii (procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 022632 din 14.09.2022, întocmit de IP M Hîncești în baza art. 122 alin.4) Cod contravențional, care n-a fost contestat de H***** N*****. La data de 03.02.2023 comitetul sindical al întreprinderii la demersul administrației privind opinia consultativă la încetarea relației de muncă pentru desfacerea contractului individual de muncă în baza art. 81 alin.(1) lit. b), p) și j), 211/1 Codul muncii pentru cauzarea unui prejudiciu material gospodăriei silvice în sumă de 166352,39 lei pe persoana material responsabilă pe paza fondului forestier H***** N*****, recunoașterea contravenției în baza art. 122 alin.(4) Co d contravențional, prin vot majoritar au votat contra desfacerii CIM cu H***** N*****, dar nu s-au expus în baza art. 86 alin.(1) lit. j) Codul muncii.

Reieșind din rezultatele anchetei de serviciu s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de concediere pentru paza și protecția insuficientă a fondului forestier din sectorul încredințat și cauzarea prejudiciului considerabil în mărime de 166 352,39 lei, fiind persoana material responsabilă și pentru săvârșirea unei contravenții, contra patrimoniului unității, stabilită prin actul organului de competență căruia ține de aplicarea sancțiunilor contravenționale (procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 022632 din 14.09.2022, ora

10:55 de către IPM Hîncești inspector principal Darii Albert pentru pădurarul cant.1 o.s. ***** H***** N***** – ca persoană responsabilă de protecția și paza vegetației forestiere în baza art. 122 alin.4) Cod contravențional, aplicând amendă în mărime de 150 unități convenționale. La data de 08.02.2023 Angajatorul a aplicat către salariatul H***** N***** pădurar o.s. ***** sancțiune disciplinară conform art. 206 alin.(1) lit. d) Codul muncii ( art. 86 alin.(1) lit. p)în coroborare cu art. 201/1 lit. h), j) Codul muncii (procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr. 022632 din 14.09.2022, întocmit de IP M Hîncești în baza art. 122 alin.(4) Cod contravențional, pentru neonorarea obligațiunilor de funcție la paza și protecția fondului forestier, care a dus la cauzarea prejudiciului Statului în proporții mari de 166 352,39 lei în timpul executării funcțiilor de serviciu.

Din materialele acumulate se dovedește cu certitudine că la data de 07.12.2010 între Î.S Î.S „Hîncești-Silva" (angajator) și H***** N***** (salariat) a fost încheiat contract individual de muncă cu nr. 138 pentru o perioadă nedeterminată în calitate de pădurar o.s. *****. La data de 07.10.2010 H***** N***** a semnat contractul de răspundere materială deplină nr. 170, în legătură cu prestarea muncii de pădurar, nemijlocit legată de paza, păstrarea, transportarea, prelucrarea, comercializarea producției lemnoase. Potrivit atribuțiilor de pădurar p.7 H***** N*****, se atestă că obiectivul general al postului îl constituie paza fondului forestier pe raza încredințată (350.3 ha), a cantonului și a bunurilor încredințate, să identifice și semnalizeze la ocol despre problemele și activitatea cantonului, p.7.1.. În calitate de responsabilități sunt indicate că, pădurarul poartă responsabilitate materială de pază a fondului forestier (350.3 ha) împreună cu maistrul pădurar de sector Balan N***** încălcarea regulilor securității incendiare, tăierile ilicite și braconaj, păstrarea fondului forestier, mașinile, mecanismele, utilajul și alte bunuri materiale aflate la evidența contabilă a cantonului. Răspunde de reținerea conform legislației în vigoare persoanele vinovate de săvârșirea contravențiilor silvice cu co0nfiscarea producției dobândite ilegal în pădure și gestionarea corectă a masei lemnoase, paza insuficientă a fondului forestier transmis în gestiune direct, cauzând întreprinderii un prejudiciu material în sumă de 166352,39 lei, pentru H***** N***** pădurar cantonul 1.

Consideră că, sancțiunea disciplinară față de H***** N***** a fost aplicată conform prevederilor art. 209 alin. (1) din Codul muncii, adică s-a luat în calcul timpul aflării salariatului în concediu medical din 27.09.2022 până la data de 21/01/2023. Consideră că Angajatorul a respectat procedura de aplicarea sancțiunii disciplinare către salariatul H***** N***** în baza art. 206 alin.(1) lit. d) din Codul muncii.

Prin încheierea Vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Hîncești, Corina Albu, cu privire la redistribuire a dosarului din 14 decembrie 2023, s-a dispus redistribuirea aleatorie din procedura judecătorului Ion Dadu toate dosarele penale, civile și contravenționale, cu excepția cauzelor în care vor fi menținute împuternicirile judecătorului, fiind deblocat sediul Central al Judecătoriei Hîncești.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești din 11 ianuarie 2024, s-a dispus atragerea Olgăi Jariuc în calitate de intervenient accesoriu.

***Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024***, acțiunea lui H***** N***** împotriva Agenției "Moldsilva" Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură "Hîncești-Silva", intervenient accesoriu Jariuc Olga privind anularea dispoziției de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral, împotriva a fost admisă parțial. S-a

admis parțial acțiunea lui H***** N***** și s-a anulat ordinul nr. 41 din 08.02.2023, emis de Agenția ,,Moldsilva" Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură "Hîncești-Silva", cu privire la concedierea reclamantului H***** N*****. S-a restabilit H***** N***** în funcția de pădurar al ocolului Silvic *****.

S-a încasat din contul Agenției ,,Moldsilva" Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ,,Hîncești-Silva" în beneficiul lui H***** N***** o sumă bănească, cu titlu de salariu pentru perioada de absență forțată de la muncă începând cu data 08.02.2023 până la data de 13.03.2024, în mărime de 95 654 (nouăzeci și cinci mii șase sute cincizeci și patru) lei.

S-a încasat din contul Agenției ,,Moldsilva" Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ,,Hîncești-Silva" în beneficiul lui H***** N***** suma de 7500 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat de reclamant în legătură cu eliberarea nelegitimă din serviciu.

În dezacord cu hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024, Întreprinderea de Stat Întreprinderea silvicultura ,,Hince$ti- Silva" a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea apelului declarat reprezentantul apelantului a invocat că nu este de acord cu hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Central din 13.03.2024. Consideră este adoptată cu încălcarea normelor materiale și legale pentru ce urmează a fi casata integral, deoarece aplicarea sancțiunii disciplinare către salariat de art. art.206-210 Codul muncii, angajatorul a respectat întru totul.

În acest sens reiterează prevederile art. 209 alin.(1) Codul muncii, care statuează că , (1) sancțiunea disciplinară se aplică, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai tîrziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical.

Așadar norma legală art. 209 alin.(1) Codul muncii se refera la aplicarea sancțiunii disciplinare, dar angajatorul la aplicarea sancțiunii disciplinare conform ordinului nr. 41 din 08.02.2023 n- a încălicat norma legală, deoarece H***** N***** era la munca si nu se afla în concediu medical sau concediu de odihna.

Afirmă că hotărârea instanței de judecata a fost emisa numai pe poziția expusa de reprezentantul reclamantului avocatul Istrati Angela, care nici nu s-a expus în privința sancționării reclamantului pe art. 86 alin.(1) lit. j ) Codul muncii, decât ca procesul-verbal este contestat si nu este o hotărâre definitiva. In aceasta direcție în sedinta de judecata nici nu s-a discutat. Încălcarea silvica comisa de contravenientul Munteanu Dionisie a fost depistata de șeful de ocol ***** și reprezentantul IPM Hâncești, care au fost solicitați sa fie citați în ședinfa de judecata , dar instanța a refuzat în citarea lor. H***** N***** în funcția de pădurar nu și-a onorat obligațiunile de serviciu ca pădurar, la paza si protecția fondului forestier, pentru ce a prejudiciat Statul cu suma de 116352.39 lei.

Astfel reprezentantul apelantului insistă că este de acord si cu remunerarea H***** N***** pentru absenta nemotivata de la lucru începând cu 08.02.2023 pîna la data de 13.03.2024 în mărime de 95654 lei, (instanța de judecata a calculat pentru 13 luni absente), dar art. 90 alin.(2) Codul muncii are următorul cuprins, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în:

a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la

muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu.

Având in vedere cele menționate. art.385 lit. c) Codul de procedură civila al R Moldova, solicită apelantul, Întreprinderea de Stat întreprinderea silvicultura ,,Hâncești-Silva" casarea ca neîntemeiată și ilegală a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care de respins ca neîntemeiată acțiunea reclamantului.

Împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024 a declarat apel H***** N*****, solicitând casarea parțială a hotărârea prime instanțe din 13 martie 2024 prin care a fost parțial admisă acțiunea înaintată de H***** N***** împotriva Agenţiei "Moldsilva" întreprinderea de Stat întreprinderea pentru Silvicultură "Hînceşti- Silva", intervenient accesoriu Jariuc Olga privind anularea dispoziţiei de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absenţa forţată de la muncă şi repararea prejudiciului moral cu dispunere încasării prejudiciului moral cauzat în sumă de 100 000 lei.

În motivarea apelului declarat reprezentantul apelantului a invocat că conform prevederilor art. 327 Codul muncii, (1) Partea contractului individual de muncă (angajatorul sau salariatul) care a cauzat, în legătură cu exercitarea obligaţiilor sale de muncă, un prejudiciu material şi/sau moral celeilalte părţi repară acest prejudiciu conform prevederilor prezentului cod şi altor acte normative.

In acest context, conform prevederilor art. 1422 Cod Civil, obligaţia de a repara prejudiciul moral survine în cazurile stipulate de lege, norma legală prevede o astfel de obligație doar pentru angajator, nu şi pentru salariat.

Relevă că obligarea angajatorului la plata prejudiciilor morale este reglementată expres prin alin. (1) din art. 329 Codul muncii, care prevede că, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Cu referire la existența prejudiciu moral, real cauzat reclamantului instanţa de judecată nu pe deplin a apreciat rezonanța încălcării de către angajator a drepturilor acestuia, influenta caracterul social pronunțat al relațiilor de muncă. Respectiv, nu s-a reținut că reclamantul îşi exercita obligațiunile de serviciu pe parcursul a 30 ani în cadrul colectivului de muncă, iar concedierea acestuia a afectat poziția salariatului în colectiv. Mai mult ca atît, pe tot parcursul eliberării sale ilegale din serviciu H***** N***** a avut o stare de frustrare pentru acesta, i-a fost afectat grav statutul său social, a fost nevoit să suporte tratament staționar cît şi ambulatoriu ca rezultat al umilinței sale de către angajator

Mai indică că conform art. 329 Codul muncii, prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți, iar litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluţionează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi rezerv dreptul de a le prezenta ulterior, după ce voi lua cunoștință cu hotărâre motivată.

Astfel, consideră reprezentantul apelantului instanţa de judecată nu a dat apreciere faptului ca reclamantul are o vârsta înaintată, a fost concediat din funcţie cu un an înainte de pensionare, fapt care l-a stresat şi i-a creat incomodități de ordin moral.

Apelantul H***** N***** și reprezentantul apelantului, avocatul Istrate Angela, în ședința instanței de apel, au solicitat respingerea apelului declarat de Agenţia "Moldsilva"

Întreprinderea de Stat întreprinderea pentru Silvicultură ”Hînceşti Silva”, cu admiterea apelului declarat de H***** N*****.

Reprezentantul apelantului, Agenţia "Moldsilva” Întreprinderea de Stat întreprinderea pentru Silvicultură ”Hînceşti Silva”, Zinaida Postolache în ședința instanței de apel, a susținut integral motivele apelului declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat cu respingerea apelului declarat de H***** N***** ca fiind neîntemeiat.

Intimata Jariuc Olga, fiind citată în mod legal în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, temei pentru care Colegiul conform art.379 alin.(2) CPC a dispus examinarea apelurilor în lipsa acestora.

Audiind părțile prezente la proces, studiind materialele cauzei și înscrisurile probatorii administrate, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite apelul, cu modificarea hotărârii, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.b) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanțe;

Conform dispozițiilor art.386 alin.(1) CPC, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:

a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Potrivit art.25 alin.(1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților şi intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile şi explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în ședință de judecată.

Conform art.117 alin.(1) şi (2) CPC, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părţilor, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art.118 alin.(3) CPC, circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părţilor şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după

intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la în sucirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura și consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Alin.(2) stabilește că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Conform art.15 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. (2) Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Potrivit art.16 alin.(1) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoașterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

k) alte căi prevăzute de lege.

(2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că obiectul prezentului litigiu reiese din circumstanțe ce au avut loc până la data de 01 martie 2019, astfel încât aplicabile speței sunt dispozițiile legislației în vigoare la data desfășurării raportului juridic litigios – Codul civil în redacția de până la data de 01 martie 2019.

Conform prevederilor art.8 alin.(1) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

Drepturile și obligațiile civile apar:

a) din contracte și din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor și obligațiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi și obligații;

d) în urma creării și dobândirii de patrimoniu în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării de lucrări științifice, creării de opere literare, de artă, în urma invențiilor și altor rezultate ale activității intelectuale;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogățirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice și juridice și a unor evenimente de care legislația leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.

Potrivit dispozițiilor art. 14 alin.(1) Cod civil, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum şi beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului

(venitul ratat).

Conform prevederilor art. 5 lit. m) din Codul muncii, fiecare salariat are dreptul la apărarea drepturilor și libertăților sale de muncă, inclusiv sesizarea organelor de supraveghere și control, a organelor de jurisdicție a muncii; la soluționarea litigiilor individuale de muncă și a conflictelor colective de muncă, în modul stabilit de prezentul cod și de alte normative;

Conform art.9 alin.(1) lit.a), b) și c) Codul muncii, salariatul are dreptul: la încheierea, modificarea, suspendarea şi desfacerea contractului individual de muncă, în modul stabilit de prezentul cod; la muncă, conform clauzelor contractului individual de muncă; la un loc de muncă, în condițiile prevăzute de standardele de stat privind organizarea, securitatea şi sănătatea în muncă, de contractul colectiv de muncă şi de convențiile colective.

Potrivit alin.(2) lit.a), b) și c), d) Codul muncii, salariatul este obligat:

a) să-şi îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă;

b) să îndeplinească normele de muncă stabilite;

c) să respecte cerințele regulamentului intern al unității şi să poarte în permanență asupra sa permisul nominal de acces la locul de muncă, acordat de angajator) să respecte disciplina muncii;

Potrivit art.10 alin.(1) lit.a) și b) Codul muncii prevede că angajatorul are dreptul: să încheie, să modifice, să suspende şi să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul şi în condițiile stabilite de prezentul cod şi de alte acte normative; să ceară salariaților îndeplinirea obligațiilor de muncă şi manifestarea unei atitudini gospodărești faţă de bunurile angajatorului.

Conform art.45 Codul Muncii, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul..

Potrivit art.354 din Codul muncii, se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind:

a) încheierea contractului individual de muncă;

b) executarea, modificarea și suspendarea contractului individual de muncă;

c) încetarea și nulitatea, parțială sau totală, a contractului individual de muncă;

d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una din părțile contractului individual de muncă;

e) rezultatele concursului;

f) anularea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(l);

h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

În corespundere cu art.355 alin.(1)-(5) din Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată: a) în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; b) în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Cererile depuse cu omiterea, din motive întemeiate, a termenelor prevăzute la alin.(1) pot fi repuse în termen de instanța de judecată. Instanța de judecată va convoca părțile litigiului în timp de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii. Instanța de judecată va examina cererea de soluționare a litigiului individual de muncă în termen de cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia și va emite o hotărâre cu drept de atac conform Codului de procedură civilă. Instanța de judecată va remite hotărârea sa părților în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Din probatoriu administrat Colegiul civil a stabilit că la data de 07 decembrie 2010, reclamantul H***** N***** în temeiul contractului individual de muncă nr. 138 a fost angajat în calitate de pădurar cantonul 1 ***** la ÎS ”Hîncești- Silva” (f.d.104).

Tot la 07 decembrie 2010, a fost semnat contractul de răspundere materială nr. 170 (f.d.105).

La data de 07 decembrie 2010 a fost încheiat Acordul Suplimentar la contractul individual de muncă nr. 138 între Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” în calitate de angajator în persoana directorului Rotaru Gheorghe și salariatul H***** N***** (f.d.102- 103).

Prin ordinul nr. 213 din 18.08.2022, a fost acordat salariatului H***** N***** concediul anual de odihnă pentru perioada de activitate 20.10.2021-19.10.2022 cu o durată de 28 zile calendaristice și 08 zile calendaristice de odihnă suplimentar pentru perioada de activitate 2021-2022 începând din data de 22.08.2022 până pe data de 28.09.2022, inclusiv. Pe perioada absenței temporare a lui H***** N*****, atribuțiile de funcție, silvicultor s-au pus în sarcina lui Anatolii Solonari, pădurar ocol silvic *****, prin care primul a predat și al doilea primit ocolul silvic cu întocmirea actului de predare/primire (f.d.21).

La data de 25.08.2022 a fost întocmit actul de revizie, control operativ nr. 390 la cantonul 1 o.s. ***** efectuat în perioada 25.08.2022-25.08.2022 /f.d.82-92/.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 022636 din 14.09.2022, urmează că la data de 09.09.2022 în urma unui control în cadrul ÎSÎS Hîncești-Silva, o.s. *****, cantonul nr. 1 a fost depistată tăierea ilicită a 202 arbori din parcelele nr. 3,6 cu un volum de 68m3 masă lemnoasă nu se afla la fața locului, acțiune ilicită comisă de către Munteanu Dionisie, locuitor al r-lui Hâncești, care a recunoscut fapta. Prejudiciu adus mediului calculat conform anexei nr. 1 cod silvic din 21.06.1996 constituie 25 153,20 lei care urmează să fie încasat de către directorul de teren din fondul forestier. Prin decizia agentului constatator Munteanu Dionisie a fost recunoscut vinovat pentru comiterea faptei ilicite în baza art. 122 alin.(1) Cod contravențional, aplicându-i-se amendă 100 unități convenționale (5000 lei) /f.d.93-94/.

Potrivit certificatelor nr. 157027, 4916844, 4916706, 4853559 și nr. 4917086, H***** N***** în perioada 28.02.2022-03.03.2022, 27.09.2022-13.10.2022, 13.10.2022-24.11.2022, 01.12.2022-0.12.2022, 13.12.2022-12.01.2023 s-a aflat în concediu de boală (f.d.14-18).

La data de 15.09.2022 și la 16.09.2022, la cantonul nr.1 cu suprafața totală de 350.3 ha, din satul *****, r-nul Hîncești a fost efectuat un control inopinat în prezența lui H***** N***** fiind întocmit Actul de revizie care a stabilit că la revizia din primăvară nu au fost depistate cioate, au fost depistate tăieri ilicite a 168 arbori având un volum de masă lemnoasă de 137,006 m3 /f.d.30- 32/.

Ca urmare, a controlului efectuat a fost emis ordinul nr. 227 din 18.11.2022 „Cu privire

la rezultatele reviziilor planificate și de control petrecute în perioada de toamnă a anului 2022”, prin care s-a ordonat șefilor ocoalelor silvice:

1.1.sporirea responsabilităților subalternilor asupra îndeplinirii obligațiunilor de serviciu la capitolul paza fondului forestier de tăieri ilicite și alte contravenții silvice, cu scopul de a micșora volumul tăierilor ilicite, iar în caz de comitere să se perfecteze actele necesare în termenii stabiliți și să se înainteze organelor de drept spre examinare.

1.2. aducerea la cunoștință, contrasemnătură, serviciul silvic de pază (inclusiv salariații noi angajați) prevederile Instrucțiunii ,,Cu privire la efectuarea reviziilor și controlului operativ în fondul forestier proprietate publică a statului”, aprobată prin ordinul Agenției ,,Moldsilva” nr. 159 din 30.05.2016 și actualizat prin ordinile nr. 8 din 20.01.2020 și nr. 115 din 12.04.2021.

1.3. asigurarea integrării fondului forestier arendat în scopuri de recreere și/sau de gospodărire cinegetică (conform anexei nr. 1).

1.4 Să ia act informația cu privire la amenajarea sediilor cantoanelor silvice (anexa nr. 3) și monitorizarea privind locuirea de către pădurari.

1.6 Se vor întreprinde măsuri cu privire la ocupațiile și litigiile identificate în urma efectuării reviziilor (anexa4) pentru soluționarea și lichidarea acestora, în termen de până la 01.03.2023, cu prezentarea informației inginerului șef în silvicultură /f.d.22-23/.

Urmare a efectuării controlului inopinat, administrația Î.S. ,,Hîncești-Slilva” a solicitat opinia consultativă a Comitetului Sindical referitor la desfacerea contractului individual de muncă cu H***** N*****.

Prin ordinul Agenției ,,Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” nr. 24 din 24.01.2023 s-a dispus constituirea comisiei pentru executarea anchetei de serviciu la stabilirea existenței/inexistenței abaterilor disciplinare /f.d.80-81/.

La data de 25.01.2023 H***** N***** a depus lămurire în adresa directorului Î.S.Î.S. ”Hîncești-Silva”, în care indică că odată cu plecarea sa în concediu anual de odihnă a transmis pădurea cantonul nr. 2 lui Solonaru Anatolie /f.d.78/.

De către Postolachi Zinaida în calitate de președinte a Comisiei, la data de 26.01.2023 în prezența lui H***** N***** a fost întocmit Actul de revizie de control la cantonul nr. 1, ocolul silvic ***** efectuată în perioada 26.01.2023 orele 08:30 – 10:30, potrivit explicațiilor lui H***** N***** a depistat cioatele la data de 15-16 septembrie 2022 din cauza zăpezii care erau la nivelul solului /f.d.74-76/.

La data de 27.01.2023 H***** N***** a depus lămurire în adresa directorului Î.S.Î.S. ”Hîncești-Silva”, în care indică că este vinovat că nu a păzit copacii, însă nu a permis nimănui să taie copaci /f.d.73/.

Prin ordinul Agenției ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ,,Hîncești-Silva” nr.31 din 30.01.2023 ,,Cu privire la prelungirea termenului anchetei de serviciu conform ordinului nr. 24 din 24.01.2022”, s-a ordonat prelungirea termenului desfășurării anchetei de serviciu conform ordinului nr. 24 din 24.01.2023 pînă la 06.01.2023, cu prezentarea procesului- verbal de constatare despre existența / inexistența abaterilor disciplinare la cantonul 1, o.s. *****, cu participarea obligatorie al pădurarilor H***** N***** și Solonaru Anatolie /f.d.68/.

Conform procesului-verbal nr. 1, la data de 03 februarie 2023 a avut loc ședința de lucru a Comitetului Sindical a Î.S.Î.S. ,,Hîncești-Slilva” unde membrii Comitetului Sindical

cu vot majoritar au votat împotriva rezilierii contractului individual de muncă cu salariatul H***** N***** conform art. 86 alin. (1) lit. p), art. 211 cu indicele lit. h) CC /f.d.33-34/.

La data de 06 februarie 2023, sa întrunit Comisia pentru cercetarea disciplinară prealabilă și au propus aplicarea sancțiunii disciplinare pădurarului cantonului nr.1 o.s. *****, H***** N***** în temeiul art. 206 alin. (1) lit. c) CC, pentru paza insuficientă a fondului forestier încredințat cu cauzarea prejudiciului material mărimea căruia depășește cinci salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2022 în sumă de 166352.39 lei /f.d.56-60/.

Prin ordinul nr. 41 din 08 februarie 2023, emis de directorul interimar al Întreprinderii pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” a Agenției ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat, Ion Bunduchi, pentru încălcarea gravă a obligațiilor de funcție la paza și protecția fondului forestier cu cauzarea unui prejudiciu material mărimea căruia depășește cinci salarii medii lunare pe economie prognozate pentru anul 2022 (9900 lei), în sumă de 166 352,39 lei (imputate prin actele de revizie din 15-16.09.2022 cu nr. 426-425, înregistrate cu nr. 2106 din 19.09.2023 și săvârșirea unei contravenții silvice contra patrimoniului unității stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 022632 din 14.09.2022 de către IPM Hîncești pe numele H***** N***** pe art. 122 alin.(4) Cod contravențional (autorizarea de către persoane responsabile de protecția și paza vegetației forestiere), sa dispus aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de concediere a lui H***** N***** pe art. 81 alin.(1) lit. b), art. 186 alin.(1) lit. p) în coroborare cu art. 2111 lit. h) și art. 86 alin.(1) lit. j) Codul muncii, pădurarului cantonului 1 o.s. ***** H***** N***** (temei art. 206 alin.(1) lit. d) codul muncii) /f.d.4-8/.

Nefiind de acord cu ordinul nr. 41 din 08 februarie 2023 de concediere, la data 10 aprilie 2023, H***** N***** a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Agenției „Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” privind restabilirea la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată și încasarea prejudiciului moral.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024, a admis acțiunea lui H***** N***** parțial și a anulat ordinul nr. 41 din 08.02.2023, emis de Agenția „Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva”, cu privire la concedierea reclamantului H***** N*****. S-a restabilit H***** N***** în funcția de pădurar al ocolului Silvic *****.

S-a încasat din contul Agenției „Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N***** o sumă bănească, cu titlu de salariu pentru perioada de absență forțată de la muncă începând cu data 08.02.2023 până la data de 13.03.2024, în mărime de 95 654 (nouăzeci și cinci mii șase sute cincizeci și patru) lei.

S-a încasat din contul Agenției „Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N***** suma de 7 500 lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat de reclamant în legătură cu eliberarea nelegitimă din serviciu.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe. Colegiul civil, consideră că, soluția instanței de fond în partea prin care a fost admisă parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantum de 7 500 lei nu poate fi menținută, fiind rezultată din

interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios şi circumstanțele probatorii ale dosarului.

Astfel, Colegiul constată că instanța de fond a dat o apreciere incorectă cerinței lui H***** N***** cu privire la repararea prejudiciului moral.

În continuare, Colegiul consideră necesar a reitera prevederile art. 90 alin. (2) lit. c) Codul muncii, care prevede că repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Conform art. 90 alin. (3) Codul muncii, mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanţa de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acţiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

În corespundere cu art. 329 alin. (1) şi (2) Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părţi. Litigiile şi conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanţa de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, Colegiul menționează că eliberarea ilegală a lui H***** N***** privind posibilitatea de a munci şi de a-şi câștiga surse pentru întreținerea sa, i-au cauzat cert acestuia suferințe psihice, ce a constituit temei pentru repararea prejudiciului moral conform art. 1422 alin. (1) din Codul civil, acestea fiind manifestate în forma emoțiilor negative, retrăirilor, stresului, etc. atribuite şi de jurisprudența CtEDO ca fiind elemente ale suferințelor morale cauzate persoanei (cauza Sommerfeld c. Germaniei).

Respectiv, nu s-a reținut că reclamantul îşi exercita obligațiunile de serviciu pe parcursul a 30 ani în cadrul colectivului de muncă, iar concedierea acestuia a afectat poziția salariatului în colectiv. Mai mult ca atît, pe tot parcursul eliberării sale ilegale din serviciu H***** N***** a avut o stare de frustrare pentru acesta, i-a fost afectat grav statutul său social, a fost nevoit să suporte tratament staţionar cît şi ambulatoriu ca rezultat al umilinței sale de către angajator. De asemenea instanţa de judecată nu a dat apreciere faptului ca reclamantul are o vârsta înaintată, a fost concediat din funcţie cu un an înainte de pensionare , fapt care l-a stresat şi i-a creat incomodități de ordin moral.

În aceste circumstanțe se atestă neîntemeiate concluziile instanței de fond în favoarea admiterii parțiale a cerinței de reparare a prejudiciului moral cauzat, prin încasarea din contul pârâtei Agenția ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N***** a sumei de 7500 (șapte mii cinci sute) lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat reclamantului în legătură cu eliberarea nelegitimă din serviciu, temei pentru care, Colegiul consideră necesar de a majora prejudiciul moral cauzat în legătură cu eliberarea nelegitimă din serviciu de la 7500 (șapte mii cinci sute) lei la 30 000 (treizeci mii) lei prin încasarea de la Agenția ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N*****, ca una rezonabilă și echitabilă, fiind o despăgubire utilă și suficientă, compensatoare pagubelor de ordin moral cauzat reclamantului/apelantului, această fiind corespunzătoare și criteriilor de despăgubire stabilite de CEDO prin jurisprudența sa.

Or, cuantumul prejudiciului moral încasat de către instanța de fond de la Agenția ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N***** în mărime de 7 500 (șapte mii cinci sute) lei este vădit disproporțional în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

Articolul 353 Codul Muncii prevede expres că, **Scutirea salariaţilor şi a reprezentanţilor acestora de plata cheltuielilor judiciare**

Salariaţii sau reprezentanţii acestora care se adresează în instanţele de judecată cu cereri de soluţionare a litigiilor şi conflictelor ce decurg din raporturile prevăzute la art.348 (inclusiv pentru a ataca hotărîrile şi deciziile judecătoreşti privind litigiile şi conflictele vizate) sînt scutiţi de plata cheltuielilor judiciare (a taxei de stat şi a cheltuielilor legate de judecarea pricinii).

Cu referire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 20 000 (douăzeci mii) lei, așa cerință în cererea de apel a lui Angela Istrati în numele lui H***** nu este cît și în acțiune pentru participarea avocatului Angela Istrati nu este așa solicitare **și de aceia nu am argumentat-o.**

Or, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Colegiul reține că în circumstanțele speței, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Or, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Pe cale de consecință, Colegiul civil al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” și de a admite apelul declarat de H***** N***** cu modificarea hotărârii primei instanțe în partea încasării de la Agenția ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N***** a sumei de 7500 (șapte mii cinci sute) lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat de reclamant în legătură cu eliberarea nelegitimă din serviciu cu compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 20000 (douăzeci mii) lei.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.b), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

**d e c i d e:**

Se respinge apelul declarat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”.

Se admite apelul declarat de H***** N*****.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024, în cauza civilă la cerere de chemare în judecată lui H***** N***** împotriva Agenției ”Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură ”Hîncești-Silva”, intervenient accesoriu Jariuc Olga privind anularea dispoziției de concediere, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral, în partea prejudiciului moral încasat de la Agenția „Moldsilva” Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” în beneficiul lui H***** N***** prin majorarea acestuia de la 7 500 (șapte mii cinci sute) lei până la 30 000 (treizeci mii) lei cu compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 20000 (douăzeci mii) lei.

În rest, hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul central) din 13 martie 2024 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca